

PRESSENS FAGLIGE UTVALG UTTALER:

Klagen gjelder en artikkel om en professor som har sendt meldinger med seksuelt innhold til flere unge kvinner, deriblant studenter. Professoren ble navngitt i artikkelen, som ble publisert i Khrono, en avis med akademia som dekningsområde.

Klager er Anki Gerhardsen, og med samtykke fra den omtalte professoren klager hun inn tre medier: VG, NRK og Khrono. Klager mener at Khrono har brutt god presseskikk på Vær Varsom-plakatens (VVP) punkt 4.7, om å være varsom med identifisering. Hun mener at saken ikke har stor nok offentlig interesse til at professoren kunne navngis. Slik klager ser det, gir hverken professorens rolle eller meldingene han har sendt, offentligheten et «berettiget informasjonsbehov» for å vite hvem han er, slik punkt 4.7 krever. Klager vektlegger at det er voksne kvinner som har mottatt meldingene, og at de i den påklagede artikkelen ikke er professorens egne studenter. Klager er også bekymret for det hun kaller «et knefall for gapestokkmentaliteten i sosiale medier», ettersom professorens identitet først ble offentliggjort på Twitter.

Khrono avviser å ha brutt god presseskikk. Det stemmer ikke at redaksjonen navnga professoren fordi navnet allerede var spredt i sosiale medier; Khrono gjorde sine egne redaksjonelle vurderinger, opplyser avisen. Flere av kvinnene er studenter, og professoren står i en maktposisjon overfor disse selv om studentene ikke er hans egne, mener Khrono. Avisen viser for øvrig til at det senere er kommet frem at professoren har sendt meldinger til minst én av sine egne studenter. Khrono understreker videre at professoren er en markant forfatter og skikkelse i norsk akademia og offentlighet. Avisen vektlegger dessuten at han har vært omtalt i omstridte saker og kommet kritikkverdige ytringer flere ganger tidligere. Avisen fremholder også at andre ved universitetet kunne blitt mistenkeliggjort hvis professoren hadde blitt anonymisert.

Pressens Faglige Utvalg (PFU) mener saken hadde offentlig interesse og understreker at Khrono var i sin fulle rett til å omtale den. Spørsmålet som PFU skal vurdere, handler utelukkende om det var presseetisk akseptabelt å identifisere den omtalte professoren.

Vær Varsom-plakatens punkt 4.7 krever at mediene er varsomme med å identifisere personer i forbindelse med klanderverdige eller straffbare forhold. Identifisering skal begrunnes i et berettiget informasjonsbehov, og informasjonsbehovet må veies opp mot belastningen det medfører for den omtalte. PFU påpeker også at det finnes flere ulike grader av identifisering, og at bruk av navn og bilde gjerne virker sterkere enn andre identifiserende opplysninger.

Videre understreker utvalget at PFU skal vurdere om det var berettiget å identifisere professoren *på publiseringstidspunktet* – ikke om identifiseringen var akseptabel sett i lys av informasjon som senere har kommet frem.

Utvalget kan forstå at det er belastende å bli identifisert. Spørsmålet er om professoren må akseptere det.

PFU merker seg at kvinnene i den påklagede artikkelen ikke er professorens egne, nåværende studenter. Han har etter utvalgets mening like fullt en maktposisjon som professor. Flere av kvinnene er studenter, og professoren har den høyeste stillingen i akademia. Han har en offentlig rolle som kunnskapsformidler og faglig veileder overfor unge mennesker.

Videre påpeker PFU at den omtalte professoren har vært aktiv i offentligheten og kommet med omstridte ytringer som har fått oppmerksomhet og kritikk. PFU mener at personer som selv kommer med kraftige ytringer, også må tåle mer i mediene.

I den påklagede artikkelen kommer det frem at saken ikke dreier seg om en enkeltmelding, men meldinger av et visst omfang som har pågått over lengre tid. PFU er enig med klager i at mediene ikke skal fungere som gapestokk. Som nevnt skal identifisering gjøres på bakgrunn av et berettiget informasjonsbehov. I dette tilfellet mener PFU at det var behov for å vite hvem professoren er. Hans samfunnsrolle som professor og engasjement i offentligheten gjør identifiseringen akseptabel.

Khrono har ikke brutt god presseskikk.

26. september 2017

Anne Weider Aasen,
Gunnar Kagge, Frode Hansen,
Nina Fjeldheim, Reidun Førde, Liv Ekeberg